

MIESTO POD SLNKOM n.o.

Výročná správa za rok 2008

Nezisková organizácia Miesto pod slnkom n.o. v roku 2008 bez veľkej slávy a v plnej práci oslávila šieste výročie od svojho založenia. Pri porovnaní s ľudským životom máme za sebou obdobie v ktorom sme sa učili všetko podstatné. Bol to čas prvých krokov, prvých slov, prežili sme prvú fázu vzdoru a aj čas, keď sa deti učia žiť v kolektíve a poznávať svet. Takže nastal čas pre našu organizáciu „keď ideme“ do školy. Sme radi, že naša organizácia aj keď nie je veľká, je už známa a že hlavne ľudia v kríze a s problémami k nám nachádzajú cestu.

Rok 2008 bol v našej organizácii veľmi náročný ale aj tvorivý a rozvíjajúci. Programy sociálnej sanácie, výchovné programy, programy pre rodiny so závislým členom sme v tomto roku rozšírili o programy pre náhradné rodiny. Pri realizácii týchto rodinných programov sme náhradné rodiny neformálne vzdelávali, učili ich členov navzájom sa lepšie spoznať a pôsobili sme na upevňovanie vzájomných vzťahov. Rozšírili sme aj svoju pôsobnosť pretože okrem opatrení sociálnoprávnej ochrany, ktoré od roku 2006 realizujeme na základe akreditácie Ministerstva práce sociálnych vecí a rodiny, sme v roku 2008 získali aj akreditáciu na realizovanie vzdelávacích programov od Ministerstva školstva.

Akreditované vzdelávacie programy sú na témy:

Kvalita sociálnych služieb v práci s rodinnými systémami a

Sociálna práca v podmienkach obce.

Na MPSVaR sme predložili projekt sociálnej prevencie a sociálneho poradenstva, na základe ktorého sme získali povolenie na realizáciu sociálneho poradenstva a sociálnej prevencie.

Prvýkrát v našej šesťročnej histórii sme sa zaregistrovali ako prijímateľ 2% dane a veríme, že sa aj touto cestou nazbierajú nejaké prostriedky, ktoré umožnia rozširovanie našich aktivít.

Deti po dovŕšení 6 rokov nastupujú do školy. Naša organizácia má takú istú možnosť. Podarilo sa nám v roku 2008 uspieť s projektom Pomoc rodinám v kríze v komunitách KSK v rámci Operačného programu Zamestnanosť a sociálna inklúzia, výzva Sociálnej implementačnej agentúry č.DOP-SIA-2008/4.1.3/01, Prioritná os č.4 Budovanie kapacít a zlepšenie kvality verejnej správy a začíname s realizáciou vzdelávacích aktivít pre našich zamestnancov. V roku 2009 a 2010 sa budeme vzdelávať a absolvovať výcviky a akreditované vzdelávanie na témy: Supervízia v pomáhajúcich profesiách, Príprava sociálneho poradcu, Terénna sociálna práca s disfunkčnou rodinou, Systemický manažment a koučovanie. Všetko toto prispeje k skvalitneniu našej náročnej terénnej a sociálnej práce s rodinami v kríze, ktorá je v centre záujmu našej organizácie.

V roku 2009 máme teda zámer skvalitňovať našu prácu, zvyšovať odborný potenciál našich spolupracovníkov a rozširovať našu pôsobnosť. V oblasti

sociálnoprávnej ochrany je veľký nedostatok odborných mimovládnych organizácií a možno aj preto je o naše služby veľký záujem vo všetkých okresoch Košického regiónu aj mimo neho. Na základe tejto požiadavky sa zameriame aj na rozšírenie našej pôsobnosti a lepšiu dostupnosť našich služieb vo všetkých okresoch v rámci Košického kraja. Dúfame že sa nám to podarí aj s príspevom projektu, ktorý sme predložili do FSR na základe výzvy OP ZsSI-FSR-2008/2.1/01 na podporu sociálnej inklúzie pod názvom „ Sociálne centrá pre rodinu v KSK“.

Naše dosiahnuté výsledky a poznatky by sme radi overili v rámci pilotného programu zameraného na vytvorenie a odskúšanie komplexnej pomoci rodinám v kríze , ktorý v týchto dňoch pripravujeme na základe 2. výzvy o poskytnutie nenávratného finančného príspevku na podprojekt v rámci blokového grantu pod správou SOCIE, pod názvom Komplexná pomoc pre rodiny v kríze. Výsledkom by mal byť model, koncepcia pomoci rodinám v kríze dostupný a použiteľný vo všetkých regiónoch Slovenska.

Zameranie neziskovej organizácie Miesto pod slnkom n. o.

Naša organizácia - **Miesto pod slnkom, n. o.**, (ďalej len MPS n. o.) vznikla 5.11.2002 na základe rozhodnutia Krajského úradu v Košiciach, č. OVVS/124a/2002-NO, kedy bola aj registrovaná. Jej cieľom bolo umožniť rozšíriť činnosť zakladateľky organizácie PhDr. Litavskej Evy, ktorá pracovala v tejto oblasti ako neštátna sociálna pracovníčka od roku 2001. Sociálne poradenstvo pre rodiny a občanov v kríze, ako aj vybrané opatrenia sociálnoprávnej ochrany realizovala na základe rozhodnutia MPSV a R č. 10/2001-I/52 z 14.3.2001. Od účinnosti zákona o Sociálnoprávnej ochrane a sociálnej kurateli nezisková organizácia ako jedna z prvých požiadala o udelenie akreditácie na realizáciu opatrení sociálnoprávnej ochrany a kurately. Rozhodnutím MPSVaR č. 53/05-I/21.4AK a č. 53/05-I/21.4 AK a 53/05-I/21.4 AK - 1 naša organizácia získala akreditáciu na vykonávanie opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately. Akreditáciou povolené opatrenia realizujeme v plnom rozsahu.

Aktivity v oblasti sociálnoprávnej ochrany podľa akreditácie realizujeme vo vzťahu k spontánnym klientom, ktorí vyhľadávajú našu organizáciu, ale realizujeme aj sociálne a výchovné programy na základe požiadaviek úradov práce sociálnych vecí a rodiny. Pre plnenie priorít sociálnoprávnej ochrany ÚPSVaR v Košickom kraji zabezpečujeme terénnu sociálnu prácu, sanáciu rodinného prostredia a pomoc rodinám v kríze a rodinám s odňatými deťmi.

Ide teda o realizáciu opatrení sociálnoprávnej ochrany a kurately v troch hlavných oblastiach:

1. Sanácia rodinného prostredia formou terénnej sociálnej práce.
2. Poskytovanie sociálnoprávneho poradenstva rodinám v kríze.
3. Realizácia opatrení v oblasti náhradnej rodinnej starostlivosti

prostredníctvom nasledujúcich aktivít:

- Práca s rodinami, ktoré zanedbávajú starostlivosť o deti. Túto činnosť vykonávame väčšinou v prirodzenom prostredí rodín a detí.
- Zabezpečovanie sústavnej ochrany života, zdravia a priaznivého psychického vývinu, fyzického vývinu a sociálneho vývinu dieťaťa u detí, ktoré boli predbežným opatrením dočasne zverené do starostlivosti fyzickej alebo právnickej osoby.

- Vypracovanie plánu sociálnej práce s rodinou dieťaťa, ktorého súčasťou je sledovanie psychického vývinu, fyzického vývinu a sociálneho vývinu dieťaťa.
- Práca s rodinami detí, ktoré sú v detskom domove a pripravujeme podmienky na ich návrat do vlastnej alebo náhradnej rodiny aj s využitím terapie poruchy pripútania.
- Realizovanie opatrení na zabezpečenie náhradného rodinného prostredia poskytovania sociálneho poradenstva dieťaťu, informácie o účinkoch náhradnej rodinnej starostlivosti a psychologickú starostlivosť.
- Zabezpečenie prípravy dieťaťa na jeho zverenie do náhradnej rodiny.
- Poskytovanie pomoci a sociálneho poradenstva dieťaťu a fyzickej osobe, ktorej bolo dieťa zverené do náhradnej rodinnej starostlivosti.
- Zabezpečenie poradenstva rodinám a deťom, ktoré sú zverené do náhradnej výchovy na uľahčenie plnenia účelu náhradnej rodinnej starostlivosti.
- Príprava fyzickej osoby, ktorá má záujem stať sa pestúnom alebo osvojiteľom na náhradnú rodinnú starostlivosť individuálnou alebo skupinovú formou.
- Odborné konzultácie a vzdelávanie pre obce a iné neštátne subjekty.
- Vykonávanie sociálnej prevencie a poskytovanie sociálneho poradenstva

V roku 2008 sme sa zapojili do verejného obstarávania na realizáciu priorít sociálnoprávnej ochrany pre ÚPSVaR v okresoch Košického kraja a to Košice, Spišská Nová Ves, Michalovce a Trebišov. Po úspechu vo verejnom obstarávaní a na základe uzavretých dohôd s úradmi práce sme realizovali tieto programy:

1. **Pre Úrad práce sociálnych vecí a rodiny v Spišskej Novej Vsi** sme realizovali program pod názvom:
Program zameraný na pomoc a sociálne poradenstvo dieťaťu a fyzickej osobe, ktorej bolo dieťa zverené do náhradnej rodinnej starostlivosti formou víkendových pobytov. Tento program sme realizovali pre 12 pestúnskych rodín z okresu Spišská Nová Ves. Pestúnske rodiny v rámci programu absolvovali 4 víkendové pobyty a jedno záverečné stretnutie. Program víkendov bol zameraný na vzdelávanie, výmenu skúseností a spoločné aktivity pre celé rodiny. Pre najproblémovejšie rodiny boli zabezpečené individuálne konzultácie a terapia. Program sa stretol s veľkým ohlasom a bol veľmi pozitívne hodnotený pestúnskymi rodinami, ale aj zadávateľom ÚPSVaR Sp.Nová Ves.
2. **Pre Úrad práce sociálnych vecí a rodiny Košice** sme realizovali projekt:
Sociálne sa výchovné programy zamerané na zlepšenie rodinných vzťahov, obnova harmonického spolužitia a sanácia rodín pred a počas umiestnenia detí v ústavnej starostlivosti, pôsobenie na rodinné prostredie a príprava rodiny na návrat dieťaťa po ukončení ústavnej starostlivosti.
 Na základe zmluvy s ÚPSVaR v Košiciach sme tento program realizovali pre 40 rodín z Košíc a okresu Košice okolie. V pridelených rodinách žilo celkom 113 maloletých detí. Z toho len 30 detí bolo z rodiny vyňatých a žili väčšinou dlhodobo v inštitucionálnej starostlivosti. Deti boli z rodiny vyňaté v útlom veku pre zlý zdravotný stav a potrebu zvýšenej starostlivosti. Väčšinou v detskom domove aj zostali. Medzi biologickou rodinou a dieťaťom časom došlo k veľkému odcudzeniu nielen vo vzájomných vzťahoch, ale aj v spôsobe života a uznávaných hodnotách. Rodiny mali viaceré sociálne problémy, ako je chudoba, nezamestnanosť, neprimerané bývanie. Napriek tomu sa situácia postupne upravovala a najmä sa

začali vytvárať vzťahy medzi rodinou a odlúčenými deťmi. V priebehu programu sa 6 detí vrátilo do rodiny a u 12 sa koná na súde o zrušení ústavnej výchovy. Teda 18 detí ,čo je 54% z celkového počtu má reálnu šancu na návrat do rodiny.

3. Pre ÚPSVaR Michalovce sme realizovali projekt:

Pomoc , sociálne poradenstvo a vzdelávanie pri starostlivosti o maloleté deti v náhradných rodinách, kde sa realizuje pestúnska starostlivosť.

Išlo o zákazku ÚPSVaR Michalovce pre 19 pestúnskych rodín z obce Blatné Remety.

V rámci programu sme realizovali individuálnu prácu v rodinách, ale aj skupinové aktivity zamerané na vzdelávanie pestúnov na témy pripútanie a porucha pripútania, rodina, jej význam, úlohy a možnosti, dedičnosť , vývinové obdobia a prejavy v jednotlivých obdobiach / zvlášť puberta/ komunikácia v rodine. Pre celé rodiny boli organizované aj spoločné voľnočasové aktivity. Vzhľadom k veľkej sústredenosti náhradných rodín v tejto obci, ako aj prijímanie starších detí do náhradnej rodinnej starostlivosti, kde je porucha pripútania skrytá, upevnená a zažitá, pestúni nie vždy vedia identifikovať príčiny porúch správania a hlavne pôsobiť na ich odstránenie. Realizácia projektu nám umožnila len odhaliť niektoré príčiny problémov, ale tieto rodiny aj celá komunita potrebuje dlhodobé vedenie, sprevádzanie aj individuálnu pomoc.

4. Pre ÚPSVaR Trebišov sme realizovali projekt:

Sanácia rodinného prostredia a podpora obnovy rodinného prostredia z ktorého bolo dieťa vyňaté na základe rozhodnutia súdu

V rámci tohto programu sme realizovali sociálnu sanáciu v 13 rodinách. Rodiny boli v programe zapojené len krátko, preto nemožno hovoriť o výrazných úspechoch tejto práce. S rodinami sme však nadviazali kontakty, určili plány sociálnej pomoci spolu s klientom a hľadali možnosti ako ich realizovať. V programe je potrebné pokračovať v ďalšom období.

Čoraz viac klientov vyhľadáva našu organizáciu na základe vlastného rozhodnutia. Prichádzajú k nám spontánne v snahe riešiť svoju nepriaznivú situáciu. V tejto skupine klientov sú aj klienti, ktorí po skončení programu realizovaného na základe objednávky úradu práce ostávajú našimi klientmi a pokračujú v procese sanácie, alebo úpravy pomerov. Značnú časť tejto klientely tvoria aj náhradné rodiny a žiadatelia o zapísanie do zoznamu žiadateľov o náhradnú rodinnú starostlivosť, ktorí v našej organizácii absolvujú prípravu na NRS. V roku 2008 sme túto prípravu realizovali pre 21 klientov.

Pre túto spontánnu skupinu klientov sme zabezpečili nižšie uvedené evidované úkony a intervencie.

Odborné konzultácie s klientom	424
Z toho osobne	270
Telefonické	154
Jednanie na inštitúciách v prospech klientov	23
Intervencie na orgánoch a organizáciách v prospech klientov	101
Vyžiadané odborné konzultácie	16
Poskytnuté odborné konzultácie	56
Spracovanie písomného návrhu, žiadosti, vyjadrení pre klientov	56
Príprava žiadateľov na náhradnú rodinnú starostlivosť	21

V minulom roku bolo v našej evidencii zaevidovaných vyše 201 rodín a klientom s ktorými sme pracovali.

Ľudské zdroje

Všetky tieto aktivity by sa nedali realizovať bez našich odborných spolupracovníkov. V našich radoch sú skúsení a vzdelaní sociálni pracovníci, ktorí majú vzdelanie v odbore sociálna práca prípadne iné humanitné disciplíny .

Dňa 7.mája pri príležitosti oslavy Dňa mesta Košíc bola za dlhoročnú dobrovoľnícku prácu v sociálnej oblasti ocenená riaditeľka organizácie PhDr.Litavská Eva, ktorej bola udelená Cena primátora Mesta Košice“

Napriek neistote finančného zabezpečenia našej organizácie kde príspevky a granty sú viazané na štátny rozpočet a nevyčerpané príspevky sa ku koncu roka vracajú do štátneho rozpočtu sa nám podarilo zamestnať na čiastočný úväzok ďalšiu sociálnu pracovníčku, ktorá sa podieľa na bežnej práci organizácie .

Odborné aktivity:

Členovia našej organizácie sa zapojili aj do rôznych odborných aktivít. Zúčastnili sme sa odborného seminára na tému „Mosty z chudoby“, ktorý viedla odborníčka na túto problematiku pani Rudy Paine z USA v máji 2008 . V októbri sme sa zapojili do prípravy ale aj účasti na pokračujúcich odborných aktivitách na tému Mosty z chudoby II.(Premostenie komunít/ , ktoré v našom meste realizoval v októbri 2008 spolupracovník Rudy Payne pán Philip E.DeVol. Okrem účasti na seminári na túto tému sme sa zúčastnili aj na individuálnych konzultáciach, kde sme skúmali možnosti využitia tejto metódy v podmienkach našej organizácie a odborného seminára na tému vytváranie mentálnych modelov a AHa proces. Tieto metódy sociálnej práce chceme po absolvovaní podrobnejšieho vzdelania v tejto oblasti zaradiť do našej práce .

Na konferencii pod názvom Mosty k rodine, ktorú organizovalo občianske združenie Úsmevom ako dar vystúpila naša spolupracovníčka PhDr.Júlia Čechová s odborným príspevkom na tému :Terénna sociálna práca s klientom v odpore.

Zástupca našej organizácie sa zúčastnil na podujatí Okrúhly stôl k problematike NRS, organizovanom občianskym združením Domov v rodine, kde sme poukázali na legislatívne nedostatočne doriešenú oblasť pestúnskej starostlivosti .

Činnosť správnej rady:

Správna rada našej organizácie pracuje už šesť rokov v nezmenenom zložení. V súlade so štatútom sa zasadnutie správnej rady uskutočnilo 4 x .

Prvé zasadnutie 26.1.2008 sa venovalo najmä prerokovaniu výročnej správy neziskovej organizácie za rok 2007 , revíznej správy a výhľadu na rok 2008. Na zasadnutí dňa 27.4.2008 sa správna rada zaoberala pripravovanými projektmi a programami, ktoré sme pripravili na základe výzvy Sociálnej implementačnej agentúry a výziev v rámci verejného obstarávania vyhlásených úradmi práce.

Tretie zasadnutie sa uskutočnilo 7.8.2008. Správna rada na ňom riešila operatívne zabezpečenie úloh ,ktoré vyplývajú zo schváleného projektu z operačného programu Zamestnanosť a sociálna inklúzia ktorý pod názvom Pomoc rodinám v kríze v komunitách KSK začínala realizovať naša nezisková organizácia. Zároveň prijala príslušné personálne opatrenia na zabezpečenie jeho realizácie.

Na zasadnutí 1.11.2008 sa správna rada oboznámila s činnosťou organizácie za posledné obdobie , s výsledkami realizovaných projektov v rámci priorit sociálnoprávnej ochrany pre ÚPSVaR Michalovce, Trebišov, Košice a SP,Nová Ves. Personálne zabezpečila realizáciu verejného obstarávania v rámci projektu koordinovaného Sociálnou implementačnou agentúrou .Tento projekt je zameraný na rozvoj našej organizácie a na vzdelávanie našich zamestnancov a spolupracovníkov. Správna rada uloží riaditeľke organizácie zabezpečiť registráciu organizácie v zozname prijímateľov dvoch percent dane.

Hospodárenie organizácie.

Príjmy našej neziskovej organizácie pozostávajú z viacerých zdrojov. Základom je príspevok od VÚC, ktorým pokrývame bežné prevádzkové náklady na chod organizácie a čiastočne odmenu pre zamestnancov. Z tohto príspevku máme zabezpečiť realizáciu sociálnej pomoci pre spontánnych klientov, prípravu na náhradnú rodinnú starostlivosť a poradenstvo. Ďalšie príspevky sú z ÚPSVaR , ktoré prispievajú na realizáciu svojich priorit v rámci sociálnoprávnej ochrany a sú účelovo viazané na prácu s rodinami ktoré zaradia do programu. Tieto príspevky sa po skončení programu, alebo po ukončení rozpočtového roka ak neboli vyčerpané vracajú do štátneho rozpočtu.

Príjmy v roku 2008

375 000,- Sk – príspevok VÚC
642 000,- Sk – projekt pre ÚPSVaR Spišská Nová Ves
1 056 000,- Sk – projekt pre ÚPSVaR Košice
440 000,- Sk -- projekt pre ÚPSVaR Michalovce
280 800,- Sk -- projekt pre ÚPSVaR Trebišov

Spolu: 2 793 800,- Sk

Jednotlivé príspevky sú vedené na samostatných účtoch a ich čerpanie bolo nasledovné:

Čerpanie v roku 2008

Z príspevku VÚC	375 000.- Sk
Z príspevku ÚPSVaR Sp.N.Ves	446 329,60 Sk
Z príspevku ÚPSVaR Košice	723 257,30 Sk
Z príspevku ÚPSVaR Michalovce	193 902.- Sk
Z príspevku ÚPSVaR Trebišov	123 723,40 Sk

Čerpanie spolu: 1 862 212,30 Sk

Čerpanie prostriedkov na jednotlivé projekty bolo v súlade s programom. Nakladanie s prostriedkami bolo hospodárne a úsporné, čo sa prejavilo aj vo výška nevyčerpaných prostriedkov, ktoré v súlade so zmluvami ÚPSVaR boli poukázané do štátneho rozpočtu.

Nevyčerpané prostriedky v celkovej výške 931 587,70 Sk boli vrátené prostredníctvom účtov príslušných úradov práce sociálnych vecí a rodiny do štátneho rozpočtu.

Poukázané prostriedky z ÚPSVaR sú viazané na prácu s konkrétnymi rodinami a na jednotlivé projekty. Keďže ide o príspevky zo štátneho rozpočtu najneskôr ku koncu roku sa nevyčerpané prostriedky musia donorom vrátiť. Naša organizácia takto má na začiatku roka nulové účty. Stabilizácia zamestnancov je preto komplikovaná, pretože na začiatku roka nie je možné zaistiť výplatu a odvody do sociálnej poisťovne. Napriek tomu a s prihliadnutím na narastajúci rozsah úloh bolo nevyhnutné v roku 2008 personálne posilniť činnosť organizácie, čo sme urobili zamestnaním 1 sociálneho pracovníka v trvalom pracovnom pomere na čiastočný pracovný úväzok.

Naša organizácia je teda personálne zabezpečená nasledovne:

1 zamestnanec na celý úväzok – riaditeľka n.o.

1 zamestnanec na čiastočný úväzok- sociálna pracovníčka

15 zamestnancov – externistov na čiastočné úväzky podľa potrieb na realizáciu jednotlivých projektov. Z toho 14 zamestnancov je vysokoškolsky vzdelaných v oblasti sociálna práca a príbuzné humanitné vzdelanie.

1 zamestnanec je so stredoškolským vzdelaním a odbornými výcvikmi. Pracuje v projektoch ako asistent sociálneho pracovníka, najmä v rómskej komunite.

Nezisková organizácia Miesto pod slnkom pracuje v prenajatých priestoroch od Správy majetku mesta Košice na Hlavnej ul. č. 68 v Košiciach. Jedná sa o dve kancelárie s rozlohou 43,10 m². Vybavenie kancelárie je štandardné. K dispozícií máme počítač s tlačiarňou a internetom, notebook. s mobilným internetom, kopírovací stroj, telefón – pevnú linku a fax, mobilný telefón, fotoaparát a videokameru.

Hospodárenie organizácie a účtovníctvo, ktoré vedieme podvojným spôsobom za rok 2008 bolo preskúmané auditorom s týmto výsledkom. citujem :

„ Podľa môjho názoru účtovná závierka poskytuje verný a pravdivý obraz o finančnej situácii neziskovej organizácie k 31.12.2008 a výsledkoch hospodárenia za rok, ktorý skončil k uvedenému dátumu v súlade so slovenským zákonom o účtovníctve.“

/Ing. Zuzana Dučayová Licencia SKAU č. 600/

Košice : január 2009

PhDr.Litavská Eva
Riaditeľka neziskovej organizácie